

Kunskapslyftet ett lågprislyft för staten

Kunskapslyftet verkar bli ett lågprislyft med röd prislapp. Avsikten sades vara att storsatsa på utbildning för de mest behövande och lågutbildade. Men folkhögskolorna som specialiserat sig på just den kategorin förlorar stora pengar om de tar emot elever via Kunskapslyftet.

— Det är åt fanders för mycket komvux över Kunskapslyftet, säger Lennart Rudberg på Strömbäcks folkhögskola.

Med komvux menar han massutbildning i stora klasser, något som väsentligt skiljer sig från pedagogiken i folkhögskolan. Han berättar att Strömbäck i genomsnitt har 19 elever per klass – på komvux rör det sig om ett trettiotal per klass.

STORA KLASSER

Jämfört med de reguljära bidragen får Strömbäck 300-400 kronor mindre per vecka när de utbildar åt Kunskapslyftet.

— Det är väldigt viktigt med små grupper, anser Britt-Marie Danestig (v) i riksdagens utbildningsutskott. Som satsningen ser ut nu får man lov att välja mellan stora klasser eller färre lärarledda lektioner.

Björn Grip (v) är ledamot i Kunskapslyftskommittén och anser att folkbildningstanken kommit i skymundan.

— Av totalt 90 000 platser har bara 8 000 gått till folkhögskolor och studieförbund, säger han.

Totalt beräknas satsningen kosta 2,7 miljarder, vilket skulle finansiera 100 000 nya utbildningsplatser i landet. Men nettoökningen blir bara runt 30 000 platser, bland annat beroende på att arbetsmarknadsutbildningarna skurits ner och arbetslösa slussats därifrån till Kunskapslyftet, och att redan beslutade och befintliga folkhögskoleplatser

förts över på folkhögskolans konto.

Jämfört med traditionella utbildningar är Kunskapslyftet rena lågprissatsningen. Varje elevplats kostar 32 000 kr per elev och år, vilket ska jämföras med folkhögskoleplatser som kostar ungefär 42 000 kr per elev och år.

Dessutom ska pengarna räcka till uppsökande verksamhet, utveckling av pedago-

giken, yrkesutbildning, förutom själva undervisningen. I praktiken blir det betydligt mindre. I Kalix får folkhögskolan 24 500 per elev och år. Siffrorna kan variera mellan olika kommuner och skolor.

— Vi är medvetna om att det finns problem säger Agneta Lundberg (s) i Kunskapslyftskommittén. Om vi missar målen är vi illa ute, och vi är beredda att ompröva.

FÖR MYCKET KVANTITET

Även kommuner är kritiska.

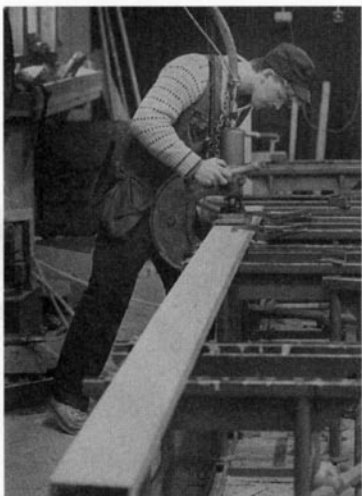
— Det är för mycket kvantitet på bekostnad av kvalitet, säger Lena Kaarinen, projektledare i Umeå. Jag vill att volymkraven sänks.

Det har inte heller varit lätt för anställda att få ledigt för att delta i Kunskapslyftet.

— Det kan vara svårt att hitta kompetenta ersättare om en anställd ska vara ledig, säger ledamoten i Kunskapslyftskommittén, Harald Jonsson från Företagarna.

Ändå tycker kommittéledamöterna att satsningen är sund och värd att bygga vidare på. Tanken att skapa ett nationellt kompetenslyft omfattas av alla ledamöter.

— Jag tycker mig ha märkt att eleverna på Vårdhögskolan tar Kunskapslyftet på större allvar än de som kommer från AMS kurser, säger ledamoten Sven-Olov Edvinsson, folkbildningsförbundet. Och just AMS stundtals hårt kritiserade

AMS kritiserade kursverksamhet gör att många hoppas att Kunskapslyftet ska bli framgångsrikt.

kursverksamhet som understundom saknat såväl riktning som mål är en orsak till att många hoppas på Kunskapslyftet. "Kunskapslyft ger jobb" har varit ett axiom som trumpetats ut av regering och riksdag.

UNDERSÖKNINGAR

Frågan är hur väl underbyggt det påståendet är.

– Det finns amerikanska undersökningar som pekar på att utbildning är en mycket lönsam investering, säger Sven-Olov Edvinsson utan att precisera sig.

– Kompetens kan man konkurrera med, anser Företagarnas Harald Jonsson.

Men många företagare är ju högst obenägna att anställa äldre. "Senilgränsen" går ju vid fyrtio år.

– Jo, men jag tror att det håller på att svänga, säger han.

Men som synes i artikeln intill är det mer en from förhoppning än ett väldokumenterat faktum.